

Til
Katrine Kildegaard, MB

29-03-2023

Sagsnummer i F2
2023 - 5297

Dokumentnummer i F2
2961250

Sagsnummer eDoc
2023-0122257

Kære Katrine Kildegaard

Tak for din henvendelse af 23. marts 2022, hvor du stiller følgende spørgsmål til forvaltningen:

Kan forvaltningen uddybe, hvad den omtalte frikommunehjæmmel gik ud på, hvilken lov den kom fra og hvorfor den udløb?

Socialforvaltningens svar

1. Hvad den omtalte frikommunehjæmmel gik ud på?

I forbindelse med finanslovsaftalen for 2011 besluttede den daværende VK-regering at gennemføre forsøg med frikommuneordninger. Efterfølgende har der været i alt tre ansøgningsrunder for frikommuneforsøg: Frikommuneforsøg I (2012-2016), Frikommuneforsøg II (2016-2020) og Frikommuneforsøg III (2019), hvoraf sidstnævnte ikke blev gennemført, jf. nedenfor.

Frikommuneforsøgene var en del af et statsligt samarbejde med kommunerne om afbureaukratisering. Formålet med frikommuneforsøgene var at få ny viden og praktiske erfaringer, der kunne bane vejen for en bedre opgaveløsning og inspirere til nytænkning af den kommunale opgavevaretagelse og til afbureaukratisering af statslige regler mhp. at udbrede løsningerne som generel lovgivning.

Frikommunerne fik efter ansøgning mulighed for at blive undtaget fra statslige regler eller få et ændret regelgrundlag. Forsøgene måtte dog ikke være i strid med grundloven eller EU-regler, give frikommunerne økonomiske fordele på bekostning af andre eller bryde med borgerens retssikkerhed.

Den anden runde af frikommuneforsøgene (2016-2020) var organiseret i netværk af frikommuner, der gik sammen om at lave forsøg inden for et fælles tema. Denne organisering havde til formål at understøtte en fokuseret og sammenhængende forsøgsindsats for at løse en fælles samfundsmæssig problemstilling. I netværkene skulle indsatsen nytænkes i tæt samspil mellem de deltagende frikommuner, som løbende gennem forsøgsperioden delte viden om og fulgte op på

Direktionen

Rådhuset
1550 København V.

Telefon
33 66 33 66

E-mail
GQOU@kk.dk

www.kk.dk

forsøgenes fremdrift, resultater, metoder mv. Københavns Kommune var med i to netværk "Sammenhængende indsatser på tværs af sektorområder" og "Billige boliger og fleksible boligløsninger".

Som følge af frikommunenetværket om flere billige boliger og fleksible boligløsninger har Københavns Kommune bl.a. haft hjemmel til at etablere udslusningsboliger i samarbejde med private udlejere. I forsøgsperioden har Socialforvaltningen brugt denne forsøgshjemmel til at bevilge huslejetilskud efter udslusnings-boligordningen.

Forsøgshjemlerne fra den anden runde af frikommuneforsøgene udløb den 31. december 2021, herunder frikommunehjemlen, der gjorde det muligt for forvaltningen at bevillige huslejetilskud efter udslusningsboligordningen til borgere i private udlejningsboliger.

Andre forsøgshjemler blev imidlertid forlænget og var derfor gældende indtil 31. december 2022.

2. *Hvilken lov den kom fra?*

De fleste frikommuneforsøg krævede dispensation fra eksisterende lovgivning eller ny hjemmel. Forsøgene blev enten hjemlet i lov om frikommuner/lov om frikommunenetværk eller i bekendtgørelser og forsøgsbestemmelser under de relevante ressortministerier.

Det daværende Økonomi- og Indenrigsministerium har i samarbejde med de relevante ressortministerier behandlet frikommuneansøgningerne, og de siddende regeringer har i flere runder truffet beslutning om, hvilke ansøgninger der skulle imødekommes. Herefter er der etableret hjemler til de godkendte forsøg.

3. *Hvorfor den udløb?*

I 2018 blev VLAK-regeringen og KL i økonomiaftalen for 2019 enige om at igangsætte den tredje runde af frikommuneforsøg i perioden 2019-2023. Den efterfølgende S-regering valgte dog siden at gentænke frikommuneordningen, og i 2020 iværksatte S-regeringen velfærdsaftaler som et alternativ til frikommuneforsøg. Med velfærdsaftalerne frisættes syv kommuner fra hovedparten af den statslige regulering på et af tre områder: Folkeskoleområdet, dagtilbudsområdet og ældreområdet. De syv kommuner er Helsingør og Rebild kommuner (dagtilbud), Esbjerg og Holbæk kommuner (folkeskole) og Langeland, Middelfart og Viborg kommuner (ældre).

Lov om velfærdsaftaler på dagtilbudsområdet og folkeskoleområdet og lov om velfærdsaftaler på ældreområdet trådte i kraft i maj 2021 og er gældende frem til september 2024. I juni 2022 indgik den daværende S-regering aftale med en række af Folketingets partier om at udbrede velfærdsaftaler på dagtilbuds-, folkeskole- og ældreområdet samt at igangsætte forsøg med velfærdsaftaler på beskæftigelsesområdet i udvalgte kommuner. Socialområdet er således fortsat ikke omfattet af velfærdsaftalerne.

Selvom frikommuneordningen er afsluttet, bemærker Socialforvaltningen, at servicelovens § 184, som er en generel forsøgshjemmel, fortsat giver mulighed for, at en kommunalbestyrelse, efter en konkret vurdering af en ansøgning, kan få tilladelse til at fravige servicelovens regler som led i et forsøg under forudsætning af, at en række betingelser er opfyldt. Formålet med forsøgshjemlen er at give plads til innovation og afprøvning af nye løsninger på det sociale område.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Mikkel Boje', written in a cursive style.

Mikkel Boje

Administrerende direktør